

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

1 Janvier 1928, No 243

# اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحتی مجموعہ

آبونمان : سته لکی [ 24 نسخه ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون  
3 بچق، اعلا کاغذلیسی 5 لیرادر.

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد شوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سته

نومرو ۲۴۳-۱۵ کانون ثانی ۹۲۸

و برآمدن عاجزم . هر کیم بیلیم دیه ادعا ایدر ایسه یالان سویلر .

۱۲ — عقل ورشدی ضلالت اوغرایان ملتر آراستده صیلیری تعظیم و توقیر ایدن خرسیتانلر قدر شاشقین بر ملت کوردم . ای اسرائیلیر ! بکله دیککز مسیح ک کلسی امید اولتوری ؟ هیات ! آلامش اولانلر بیله هر شیشی آکلا مشلردر . بز مسیح کلدی ، لکن صلب اولنمادی دیدک . سز هنوز کلدی دیورسکز . خرسیتانلر کلدی و صلب اولندی دیدیلر . سز تورانک یالانلری اوزاقلردن چکوب کتیردیکز . بعضاً انسان اوزاق فناقلری کندینه چکوب کتیریر . نه وقت قدر انسانلر بر برینی اولدوره چکلر ! فقط امین اولنکز که الی قله اوزادان کیمه نك مقصدی یوکک برغایه دکل ، مقتولک مالی اله کچیرمکدر . دینک دره کی اختلاف اساسی اوزرینه قورولمشدر . کیسی یوکک کاشانلر انشا ایدر ، کیسی قبولر قازار .

۱۳ — انسانلرک ایشلری هیچ بر عصرده طوغری کیتامشدر و کیتیمه چکدر . حضرت آدم دورندن بری بحال بویه دوام اغشدر . حق یوقدر . هر کس کندی هوی وهوسه کوره حرکت ایدر .

۱۴ — انسان قرق یاشنی کچدکن صوکره قنورلاشمه باشلار ایسه اونی معذور کورمک لازمدر . زمانک عقلی یوقدر . قصورده بولونور ایسه اونی معاتب طوعامالیدر .

۱۵ — براعمایه یولنی کوستره چک بر دکنک اوکا هر دوستدن ، هر آرقداشدن ده نافع ودها وفا کاردر . انسانلر هر ذمه لایقدرلر . پک آچیق غدر یولنی طوعشلردر . عقل اولنره طوغری یولی کوستره بیله طبعلری اولنری اگری بوله چکوب سوروکلر .

## زکی مضامین

چارشیلرده خرسزلر وار . اوت کیلره حیدود دینیلیر . بریکیلره ایسه عدول ، تجار اطلاق اولنور .

۸ — هر ثروت زواله منتهی اولور . چونکه هرزنکن وفاتده ثروتدن صوبولوب فقیر کیده چکدر . او حالده هرزنکن صوبولغه محکومدر .

۹ — فصل باپیاده بنده اولیان شلرایله ذکراولنیه جف برملکت بولیم واوراده اوطورهیم . بنی کنیش حالی ، دیندار ، علم وافتدار صاحبی ظن ایدیورلر . حال بوکه بو شیلر بدن پک جوق اوزاقلر . یاشادیم بتون آیلر بر سیاقده کچر . نه صفردن صاقنیرم ، نه ده رجیدن ... بن کندم ایچون جاهلم دیه اعتراف ایدیورم . عالم ایسه بکا عالم وفاضل دیورلر . اونلرک حالی ایله بنم حالم برغرابت تشکیل ایدر . حقیقت حالده اونلر ایله بن هیچز . نه بنم ، نه اونلرک دکری ، فضیلتی یوقدر . حالم جسدیمی احتوا ایتمکدن عاجزدر . ده فضا فلا کتیره فصل تحمل ایده بیلیم ؟ نه موطلو اوکون که اولوم بو جسدی آلدی ، کوتورر ، اوکا راحت ایتدیریر ، بو حیات کورولتیشی ده صوصدورور .

۱۰ — دنیانک هانکی طرفه باقار ایسه ک باق ، بتون خلقک ، حتی الکبیرک واکمحترم آدملرک کندی . هوی وهوسلری آرقه سنده قوشدقلری کوررسک . هپ بر جیفه نك اطرافنده بر برینی تپه لهن ، چیرکین چیرکین اولویان برسورو کوپکلردر . اولنله ظن ایدیورم که او کوپکلرک اک صمدار واکشیمیمی بنم . فنا یوره کلی اولقی ، غل و غش ایله کچنمکدن باشقه برضیمیز یوقدر . حال بوکه الهیک ثوابه نائل اولقی ایچون تمیز یورکلی اولقی لازمدر . زمان آدملردن کیسی مدح ایده بیلیرسک ؟ هر کیم خانی تجریه ایدر ایسه اولنری ذم ایتمکدن کندیی آلهماز .

۱۱ — بدن حقیقی صوریورسکز . سزه جواب

## بر منکشه

یاریم ساعتدر سنی دیکلدم : بر قاچ سرکرده و راهبک قوردینی بعض موضوعه لره استاداً آلفته لری تحفیر ایتسه دیک ، ساده جه سکا کولردم . فقط سن بو یوک طبیعتدن بحث ایتدک .. « آلفته لری طبیعت خیاات ایدیور » دیدک ، « طبیعت نسل ما کنه سنی پارا ما کنه سی یامشدر » دیدک .. خایر افندی ، خایر .. اونلر طبیعت خیاات ایتسه لردی ، طبیعت ، چوقدن اولنری عمو ایدردی . او کوزل فرعون .. کوچوک برخطا ایچون نه کوزل باشلری قانی طبرناقلرنده چانبر داتشدر . اوحدت غفریتی هیچ هایقیر برکن کوردکمی ؟ .. فضا لریتره رده دیزلرنده سینهر .. آمانسز فوت ! .. بو ترکیک معناسی ، اونک قارا

بوروشوق اختیار ، بیاض قاشلرک قیورملری آلتندن ، جوجوق کوزلری کبی ایری و ماوی تحریرلی کوزلری صاچلرمک سیاه دالغالرنده کزیده ررک ، سماوی برسله خطه سنی سوبله دی : — کوزل کنج ، مغرور چوجوق ! ایتامکده آتشین اولما .. دوشون که ، دنیا دینن بو هیچی صاغاناغده ، هر وارلق ، بر حقیقت دالنده طوتونا بیلش بر قازا کلق پارچاسیدر . غیر طبیعی شیلری ، چوقدن ، ثولومک سورونلرک کبی آغزینیه سوروکله یوب آتدیلر .. جانلرک ، ثولومک بیله ترقی یونده مدهش برر وظیفه سی وازدر . بر برلرک مقاصلری کبی لزومسزی قیربارلر ..

الی برکون سزی بوغارکن حس ایده جککز .. ترقی محرابنده  
چو جوقلرینی قربان ابدن آتیه .. ایشته طبیعت .. بو مدهش  
اراده به ضعف اسنادی نه کفر !.. هر وار اولان شی ، بو  
مدهش ما کته نک برچیوسی ، برحاکمی ، عین زمانده آتیده کی  
قربانیدر .. هر کسی سهو .. هر کسی سهو .. و آجی !..  
اسکیدن ، وحشی موبدلرک غضبلرینی دیکدیرمک ایچون  
اوکا ملککتک کوزل قیزلرینی قربان ایدرلردی . زواللی معصومی  
سوسلرلر ، سوسلرلر ، بر پری قادار کوزل یاپارلر ، صوکر  
بومعصومک آياقلا رینی اوپه رک کوزیاشی ایچنده ثولومه کوتورلردی .  
او زماندن بری مدنیت چوق یوکه لدی .. فقط داثماعینی لوحه ..  
بو کون ده اضطراب ایلینی صوصودرمق ایچون اونک قانی ،  
چیرکین دیشلرینه اک کوزل تئلی آتیورز .. اجداد حصار قادار  
صرد اول دلیقانی .. او کوزل قربانلری تقدیس ایتمورسک ،  
باری تحقیر ایتمه .. اونلر ، صیباق دوداقلرله بوغزده کی ییلانی  
زهله مکمه مؤکل فرشته لردر . برهکم کی ، ایکنیخ یارلریکزی  
تیکسینه دن تیزلیورلرسه ، بو ، سزه قارشى علوجنابلرینک بر  
هدیه سیدر .. یوقه ویره جککز برقاق مانفر ایچون دکل ..  
ذاتاً او زواللیلر داثما آچدرلر .

سیاه صاحب لرینک قیوریلری پارلایان کنج .. جنتلری  
بکنه بن بر شهزاده سک .. حوریلر سکا سجده ایتدیکه آیته  
مهرور اولورسک .. اصل بر دوداق بوکوشله آب حیانتدن  
بیله مستقی کوزل کنج .. سیاه ، ایری کوزلریکی بوچیرکین  
قدیمه چه ویر .. باقی که : کوکسده اضطراب غیاسی شکنده  
یانان برحسرت داغی وار .. ظالم طبیعت نیچه سنک اضطرابی ..  
بو ظلم نیچون یاری !.. نیچونی ؟ بن ده سنک کی ایدم ..  
قوصال صاحبم واردی .. بن ، طبیعتک بر « امید » ایدم .  
طبیعت بکا لاله قدح لرینی طوناردی .. بن یوکه لن بر قاناد  
ایدم . شیمدی قیریلن بر توم .. مدهش بر اینشله ثولومه  
کیدییورم . ایشته بو اینشک اضطرابی .. طیفونک نیچه سنده کی  
نوی .. چیرپینما .. چاره سز ، چاره سز ثوله جککز ...

آه ایشته بو آنده ، بو ، توپلر اورپه ریجی ثولومک آشیکنده  
بیاض بر شفقت ملکی کلیور . چارمیخده کی عیسایی ، آتیه سی  
ناصل ثویدیه وبله جه کوزلریکزدن اوپور .. آجینک صولوردینی  
دوداقلریکزه تازه یاناغنی قویور . داغیلان صاحب لرکیزی توردن  
یارماقلرله طاریور .. زواللی قدید کوسکزه ، چیرپینان  
قلبکک اوزرینه قوصال باشی قویان بوسعدت کیم ؟ .. بو بر  
« آفته » در . « سنی سوییورم » دیور . کنجلیکک بو  
چیلدرنمان جله سنی .. قورقار کی یاواشجه سوللیور .. « آه ،  
آیته بالان .. دیورسکزر .. فقط نه طانی بالان .. خایر ، خایر  
بلکده بالان دکل .. کر بلا شیدینی اضطراب چکدیککی ایچون  
سه و میوری بز .. قربانلری اضطراب چکه جککری ایچون  
سوسله میوری بز ؟

آه .. سوبله مک ایشته میورم . صوکه کونلرک اوپله بر  
خاطرهمی وارکه هب یالکز قالدغیه ، اونی ، بر قرآن کی  
آچار ، او قورم .. کوزلرم ایدیه کیدر . وصاحبه سنک حضورنده  
حقیقی بر پرستشله دیزلرم چوکر .. آلم خیلانک آياقلا رینه  
دوشر .. بر دعا کی دوداقلرمده اسی قییلدار . آه ، اونی  
هیچ کیسه به هیچ کیسه به سوبله مدم .. چونکه بن بیله  
اوکا کوچ ایاندم . وحالا بز رؤیا ظن ایدیورم . اسکی  
متصوغلر حیاته رؤیا دیمیلرلر میدی ؟ بو تعبیرله آلا ی ایدرز ..  
قطط بیللی یزکه اصل حقیقت ؛ قطعاً بزم ظنرک ، حقیقتنه  
بکزه مین برشیدر .. بونی سکا آکلانیم ده کور :

کچن بهار آوروپاده ایدم .. آوروپا .. بردن سایه بر فریطنه  
بر بیلدیریم کی فیشقیرمیش بشر قدرتی .. معبدلر ، آبدلر ..  
الکتریق ضیا دیکیزلری .. اورمان طوفانلری .. و بونلرک آراسته  
متادیا اوغولدایان برانسان کردابی .. داثما ، هیرده کوزللسکر ..  
عریان قولر .. رنگر ، آتش دوداقلر .. چیلدرنمان قدیفه  
کوزلر .. دنیا بوراده باشیوردی .. قطط بن دنیا مک صوکنده  
ایدم . او کوزل نظرلر بکا باقجه آجی بر صرحت اولیورلر ،  
حزنله چه ویریلیورلردی .. آه ، چونکه اونلر داثما کولرلر  
و کوزل شیشه باقارلر .. بن ، ماضیدن قالمش بر استقبال لوحه سی ،  
بو طانیلرلر ایچنده برزقوم نقطه سی .. قهقهه دوداقلرینه چارپان  
ملوت ، ثولوم شاماری ایدم ..

کوزل صاحب لری پارلایان کنج .. سن دها بو زهری  
طامانداک .. کنج ثوله یه جک قدر بدبخت ایسه ک ، بر یاشایان  
قدید اولدوغک زمان ، بو عجوزه دیشینک زهریخی سن ده  
طانارسک .. چیرکین شیطانک نه یه فئالق ایچون پاشا دینی  
شیمدی نه اینی آکلایورم .. ایلیکه ، کوزله لکه دشمن اولقی  
یم اولایان هر کوزل شیشی پارچالامق ایچون ، قورو ، بوغوم  
بوغوم یارماقلرم قیورانیوردی .. چونکه ، ایترسه م آلا بیله جکم  
یالکز بو لذت قالمشدی . بوسوکه وحشی لذت .. ایللیک لذتی ..

ایشته بویه فنا بر کونمه ، بر کنج آرقاداشله بویوک  
شهرک اوغولتوسنه بزده قاریشمشدیق .. بر آلتی تره نیله بر  
یره کیدیورددی . یانعه ساز بکزی برکنج قیز کوردیم . او چوق  
رنکلی ، پنبه اینجیلر کی دوتوق بر رنکی واردی . بویوک  
منکته کوزلر .. او ح .. برمنکته قوقوسی .. کنجلیکک حیانتک ،  
سعادتک قوقوسی ..

او چوق قره م قراواتی ؛ رؤیادن ، ضیادن دینه جک  
قادار اینجه ایپک قوستوی .. ساده کی کورونن ، کوچو جک ،  
قیوریم قیوریم تیرشه شایقه سی .. آه ، نهدن بیلیم ، بعض  
چهره لر بزی بردن بره آلیویورلر . حالبوکه شیمدی به قادار  
برجوق برجوق کوزل قاذین کورمشمدم .. قطط بو .. قطط بو ..  
تره نه برجوق انسانلر پندی . صیغیشدیق .. او قادارکه ،  
او قیز ، بکا تماس ایدیوردی . طانیل صیباقلغنی حس ایدیورم ..  
بردن ، عنقه ، اوکا تماس ایتمه مک ایچون ، اوندن قاجق ایچون

خبر افتدم ، بن بو قادار عادی دکل ! « دیه سویله ندی ..  
موکرا ، قولاغه اکیله رک اعتراف ایتدی : « بن سزک ایچون  
کلدن ، آرقاداشکن ایچون دکل .. »

بن بو فنا لطیفه یه طبیی اینا بوردم .. چونکه آرقاداشم ،  
کنج کوزل ، عین زمانده زنکیندی . اونی استانبوله کوتورمه یی  
تکلیف ایدیوردی ..

مع مانیه کیشک قرارم کوشه دی .. اوموزه اوقومال  
باشک آغیرلی اوقادار طائی ایدی .. اوارتی موصشدی ..  
دلیقانی بر آراتی دیشاری چیقجه قیزجقز آووجه یاناغنی قویدی ..  
یاواشجه ، صیباق صیباق آغلادیغنی حس ایتدم ، صاچلری  
اوقشادم .. او اینجه ایک صاچلرندن خقیقجه اوپدم . او بر  
کوچوک چوجوق کبی سویله نیوردی . « آه ، آکلما دیکر ،  
بیله کز ، بیله کز .. بنی بیله کز .. مطلقاً مطلقاً مسعود  
اولاجسکز .. » بن آجی بر حقیقته قارش قارشیه کله جکندن  
قورقارق بر سوال بیله سوراما بوردم ، بو ، بورؤیادن اویانا جیم .  
قورقوسیه قیلمه انا ما بوردم . کنج آرقاداشم بر عزرائیل کبی  
عودت ایتدی . فقط قیزجقز حالا او وضیمده ، کوزل کوزلری  
الریعک اوستنده ، هیچقیریوردی . او زمان آرقاداشم  
آکلما یارق ، فقط وضعیه حرمت ایدرک ، برهانه ایله چکیلدی ..

\*\*\*

او کیجه نه کوزل بر قر واردی .. باغچه داللی  
آیروب باقن قوجامان برقر .. چیققدی .. یاریم قارا کلفده ،  
ایکی چلیغین کوچوک نشانی کبی ، ساعترجه و آغاچلرک آلتنده  
بر وجود کبی کزدک .. بر فریاد قادار کنیش حاووضلرک  
کنارلرنده اوطوردق .. اویاض صاچلری طاریور ، کوزلری  
اوپوردی : — آکلایلمی ، کوچوک یاوروم ؟ دیوردی ؛  
برهفته قوللرمده اویویاجسکز .. دهه فضلده اولوردی آما ..  
او زمان قلبه شبه اضطرابی کبر .. بن سنی ، سنک ایچون  
روحک ایچون سهویورم .. هایدی بکا بر کولوجک باقم ..  
هاه شویله .. یاشاسین نشه .. بو سنک آلتنده اک کوزهل  
وظیفه هانکیسی بیلیورمیسک یاوروجیم : اضطراب ییلاتی  
نرده کورسه ک باشی آزمک .. »

\*\*\*

اختیارک کوزلری یه بولوطلانغدی .. اونده یه بر  
داملا یاش بلیردی .. طائی ، حزن برسمه حکاه سنی پتپردی :  
— بر هفته موکرا ؛ او یه ، طائی طائی ، کوله رک  
کیندی .. آرتق نه کدبسی ، نه آدره سنی بیلیورم .. فقط  
او بکا صوک ، عصری فلسفه مزی و وظیفه مزی آکلانغدی :  
« هرکه ، هرکه .. بر داملاجق اولون سعادت ! »

آغستوس ، لوندره ۱۹۲۷

دوققوره رشید شیا

چکیلدم . اوزمان بکا دقتله باقدی .. بکزم اوچش اولاجق که ..  
کوزل ، مشفق کوزلرنده بر اضطراب بلیردی .. حالی ارقاداشم ده  
فرق ایتش اولاجق که « خسته میسک ؟ » دیه سوردی ..  
« خیر ، بر شی دکل .. غلبه لکدن .. » دیدم . ارککلر بن ،  
نه اکلماز شیلر .. حالبوکه اوقیز ، پوتون روحی ، کوزلرینک  
ایریشیلر کوترینه نه مدهنش بر صومایشه صومادیغنی ناصل  
بردن بره بیلشدی . آرتق اوکا باقیوردم . اطرافزده هرکس  
قونوشیوردی ، بر برلینه نشه لی شیلر آکلایورلردی . بو  
خلفک بو طائی حیاتک ایچنده بن یه ، چارمیخده عیسی اولشدم .  
کوزلرمده بر داملا یاش بلیردی . بارلادی و دوشدی .. اوقادار ..  
فقط قیز او قادار مستنا ایدی که ، هرکس آرز چوق اونکله  
علاقه دار اولایه باشلامشدی .. کنج آرقاداشم ده برابر ..  
او زمان ، بردن ، کنج قیز ، آرقاداشم خطاب ایتدی : « عفو  
ایدرسکز افتدم ، ساعتم طورمش .. لطفاً ساعتی سولرمیسکز ؟ »  
آرقداشم بومظهر ییدن کیمون ، هان ساعته باقدی و سویله دی ..  
براز موکرا اجباب اولشلردی .. تره ندن برابرجه ایندک ..  
وجاده لرک غلبه لفته اوچز قاریشقدی . او بزم شرق حزمزک ،  
اوزرینه بر قهقهه چیچکی اولشدی . ایکیزک قولزه کیردی ..  
سوعلی جیویلتسیله نه لر نه لر سویله میوردی . محیطرک هر  
پیرلنسی اونده بر نشه آویزه سی اولبور ، ذکاسنک یک  
رنکنه بورونه رک اطرافز قوس قزح قونقه تیلری باغدی بریوردی .  
بن بیله بر آن بو کوزل فقیه نک بن ایچون فیشقیرمادیغنی ،  
آلمک آلتنده کی بو قلبک ، بن ایچون چارمادیغنی اونوقور کبی  
اولشدم .. طائی بر سرخوشلق ایچنده ، کوکسده او دائماً  
صیزلایان نقطه اوپوشش ، کیکرم آرتق قارا کلکی بر عدم  
قفسی اولقندن واز کچوب برابر ایدنلاغش ، دوداقلره  
اونوتدیم سعادتک ، تبسی ، کوچوک بر کله کبی قونشدی ..  
مظنن بر لوقطه یه کیردک .. دلیقانیلم ، بو اینجه ، روحک  
نافذ صمیمیتی قارشینده غرورندن ، استفتاسندن بر چوق  
استحکاملری تسلیم ایتشدی .. اونک ایچون هرچیلیغنی یا باجغنی ،  
حتی استانبوله کوتورمه جکنی آچقجه اعترافه بیله باشلامشدی .  
بیاض صاچلی قومرال شامیانلار ایصارلانیکن بردن بو طائی  
رؤیادن اویانغی ایچون سبلکیندم . بوایی کوزل قومرومشق  
اوستنده فعیج بر ماتم بایراغی کبی لزومسز و کولونج قالدیغنی  
دوشوندیم .. وچکیلمک ایچون اعتذار ایدیوردم که ، قیزجقز  
چهره سی چاتیلدی . کوزلره درین درین باقدی . الریعی  
چکدی ، کوچوک الریعک اینجه آلدی . اوموزومه یاسلاندی ،  
« کینه ! » ددی . آرقاداشم بن حیرتله ایچنده ایدک .. بن  
بو کوزل چاقین قیزک غله آلائی ایتدیکنه قائدم . عزت نفسم  
آک بیریمی بر آجی ایله صیزلایور ، فقط بن بو آجیده بیله  
شیمدی یه قادر حس ایتمه دیکم بر لذت بولوبوردم . بر آراتی  
یه کندیمی طولیلام . و بو « استهزایه نهایت ویرمسی »  
استحرام ایتدم .. بو دفعه او حدت ایتدی .. « استهزای ؟ »